

7 ДЕКЕМВРИ -

ХАРТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Хартата на основните права на Европейския съюз придобива правнообвързващ характер в ЕС с влизането в сила на Договора от Лисабон през декември 2009 г.. Днес има същата правна стойност като Договорите на ЕС. Този документ се прилага по отношение на държавите-членки на ЕС, но само когато те прилагат правото на ЕС.

Хартата съдържа права и принципи във връзка с шест теми: достойнство, свободи, равенство, солидарност, гражданство и правосъдие, които са обобщени в таблицата по-долу.

Разпоредбите на Хартата не разширяват компетенциите, определени в договорите на ЕС. ЕС не може да се намесва във въпроси, свързани с основните човешки права в сфери, в които той няма компетенция.

Хартата съдържа права и принципи във връзка с шест теми: достойнство, свободи, равенство, солидарност, гражданство и правосъдие, които са обобщени в таблицата по-долу.

Дял I „Достойнство“ (членове 1—5):

- човешко достойнство, право на живот, право на неприкосновеност на личността, забрана на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, забрана на робството и на принудителния труд;

Дял II „Свободи“ (членове 6—19):

- право на свобода и сигурност, зачитане на личния и семейния живот, защита на личните данни, право на встъпване в брак и право на създаване на семейство, свобода на мисълта, съвестта и религията, свобода на изразяване на мнение и свобода на информация, свобода на събранията и сдруженията, свобода на изкуствата и науките, право на образование, свобода при избор на професия и право на труд, свобода на стопанската инициатива, право на собственост, право на убежище, защита в случай на принудително отвеждане, експулсиране и екстрадиране;

Дял III „Равенство“ (членове 20—26):

- равенство пред закона, недискриминация, културно, религиозно и езиково многообразие, равенство между жените и мъжете, права на детето, права на възрастните хора, интеграция на хората с увреждания;

Дял IV „Солидарност“ (членове 27—38):

- право на информиране и консултиране на работниците в предприятието, право на колективни преговори и действия, право на достъп до услугите за намиране на работа, защита при неоснователно уволнение, справедливи и равни условия на труд, забрана на детския труд и защита на работещите младежи, семеен и професионален живот, социална сигурност и социална помощ, закрила на здравето, достъп до услугите от общ икономически интерес, опазване на околната среда, защита на потребителите;

Дял V „Гражданство“ (членове 39—46):

- право на гражданите да избират и да бъдат избирани в изборите за Европейския парламент, право на гражданите да избират и да бъдат избирани в общинските избори, право на добра администрация, право на достъп до документи, право на сезиране на Европейския омбудсман, право на петиции, свободно движение и пребиваване, дипломатическа и консулска закрила;

Дял VI „Правосъдие“ (членове 47—50):

- право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, презумпция за невинност и право на защита, принципи на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието, право на всеки да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление.

Хартата е прогласена на 7 декември 2000 г.

Хартата на основните права на Европейския съюз можете да прочетете на бълг. език тук: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>

Разяснения относно Хартата на основните права може да видите тук: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32007X1214%2801%29>

Източник: <http://www.europe.bg/bg/resursi/nasoki-za-garantirane-na-spazvaneto-na-hartata-na-osnovnite-prava-na-evropeyskiya-suyuz-v>

Европейски информационен център – Европа Директно, Велико Търново

пл. Център №2, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий", Корпус 5, каб. 510 П.К. 345
5000 Велико Търново
Тел +359 62 605060

europedirectvt@europeinfocentre.bg

www.europeinfocentre.bg

Този проект се реализира от Европейски информационен център – Велико Търново с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Съюза.